

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

**зовнішнього стейкхолдера (роботодавця)
на освітньо-професійну програму «Фізична культура і спорт»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт, галузь знань А Освіта,
Тернопільського національного педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка**

Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – ОПП) розроблена кафедрою теорії і методики олімпійського та професійного спорту факультету фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Як фахівець, що понад двадцять років працює у сфері дитячо-юнацького та олімпійського резервного спорту, безпосередньо здійснює підготовку спортсменів з греко-римської боротьби та щороку взаємодіє з випускниками профільних закладів вищої освіти під час їх працевлаштування на посади тренерів-викладачів, вважаю за доцільне висловити свою оцінку щодо змісту, структури та практичної спрямованості представленої ОПП.

Система дитячо-юнацьких спортивних шкіл, зокрема шкіл олімпійського резерву, сьогодні гостро потребує тренерських і науково-методичних кадрів, здатних не лише передавати практичний досвід, а й науково обґрунтовувати тренувальний процес, аналізувати змагальну діяльність спортсменів, впроваджувати сучасні технології контролю та відновлення. Підготовка фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фізична культура і спорт» безпосередньо відповідає цій потребі. Особливо актуальним вважаю це для одноборств (боротьба, самбо, дзюдо), де успіх спортсмена великою мірою залежить від індивідуалізації підготовки, своєчасної корекції тренувального навантаження та науково обґрунтованого відбору, а не лише від емпіричного досвіду тренера.

Позитивно оцінюю те, що серед обов'язкових освітніх компонентів програми представлені дисципліни, які мають пряме прикладне значення для практикуючого тренера:

– ОК 8 «Методика спортивного тренування в обраному виді спорту» – дає змогу випускнику поглиблено опанувати специфіку підготовки спортсменів в обраній спортивній спеціалізації;

– ОК 9 «Теорія і методика спорту вищих досягнень» – формує системне розуміння закономірностей побудови багаторічної підготовки, періодизації тренувального процесу, управління змагальною діяльністю та відбору спортсменів, що є основою роботи тренера дитячо-юнацької спортивної школи, який готує вихованців до переходу в спорт вищих досягнень;

– ОК 6 «Методика наукових досліджень у фізичній культурі і спорті» – формує здатність аналізувати власну тренерську практику науково обґрунтованими методами, а не лише на основі суб'єктивного досвіду;

– ОК 13 «Виробнича практика» та ОК 14 «Науково-педагогічна практика» – забезпечують безпосередній зв'язок теоретичної підготовки з реальними умовами роботи спортивних шкіл і закладів вищої освіти.

Схвально відзначаю, що каталог вибірових дисциплін містить курси «Спортивна боротьба» та «Самозахист», що безпосередньо дотичні до одноборств і засвідчують гнучкість програми щодо врахування спортивної спеціалізації здобувачів.

Перелік програмних компетентностей та результатів навчання ОПІ, зокрема здатність управляти складними й непередбачуваними робочими процесами у сфері фізичної культури і спорту, здатність розв'язувати проблеми за умов неповної інформації, здатність до критичного осмислення проблем галузі та проведення досліджень, повністю відповідає реальному професійним завданням, які щодня постають перед тренером-викладачем і директором спортивної школи: прийняття рішень в умовах обмеженого часу підготовки до змагань, індивідуалізація тренувального процесу, аналіз результатів виступів вихованців.

Разом з тим, вважаю за доцільне висловити такі рекомендації щодо подальшого вдосконалення програми:

- приділити більше уваги сучасним цифровим технологіям аналізу тренувальної та змагальної діяльності (відеоаналіз поєдинків, системи фіксації техніко-тактичних дій) у змісті дисциплін ОК 8 та ОК 9, оскільки ці інструменти дедалі активніше застосовуються у провідних школах підготовки борців;

- розглянути можливість залучення практикуючих тренерів вищої категорії та заслужених тренерів України до проведення окремих майстер-класів чи гостьових лекцій у межах дисциплін професійної підготовки, а також до роботи в екзаменаційних комісіях під час атестації здобувачів.

Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка є актуальною, відповідає сучасним вимогам ринку праці у сфері фізичної культури і спорту та потребам системи дитячо-юнацьких спортивних шкіл і шкіл олімпійського резерву. Зміст програми, перелік освітніх компонентів та програмні результати навчання забезпечують формування випускника, здатного поєднувати практичну тренерську діяльність із науково обґрунтованим підходом до підготовки спортсменів.

З урахуванням висловлених зауважень рекомендую освітньо-професійну програму «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти до затвердження та подальшої реалізації в освітньому процесі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Директор Комунального закладу
«Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа
з греко-римської боротьби» Тернопільської міської ради,
Заслужений тренер України

Андрій ТЕЛЕБАН